

СЕДМИ РАЗРЕД

ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ, шк. 2011/2012.

Име и презиме (шифра): _____

Поени

<p>1. У следећем тексту напиши колико уочаваш комуникативних, а колико предикатских реченица:</p> <p>Када су напустили своју прапостојбину, Словени су населили велики део Европе. Ширећи се у неколико праваца, они су се стапали са различитим староседелачким народима. Тај процес с временом се, донекле, одразио и на говор дошљака.</p> <p>број комуникативних реченица: _____ број предикатских реченица: _____</p>										
<p>2. Како гласи инфинитивна, а како презентска основа следећих глагола: ДОЋИ, ПЛЕСТИ, ПИСАТИ</p> <p>инфинитивна основа: _____ презентска основа: _____</p>										
<p>3. У следећем низу подвуци именице које имају само граматички облик множине (плуралија тантум): ШЕЋЕР, ГРОЖЋЕ, СНАГА, НАОЧАРЕ, ЗАДУШНИЦЕ, СЈАЈ, ВРАТА, ЗАДАТАК, МАКАЗЕ</p>										
<p>4. Одреди падеж подвучених речи и прецизно одреди њихова месна значења (место завршетка кретања, место налажења):</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto; border-collapse: collapse; text-align: center;"> <thead> <tr> <th style="width: 40%;"></th> <th style="width: 30%;">падеж</th> <th style="width: 30%;">значење</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Милош је дотрчао <u>до Ане.</u></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Њихова клупа је <u>уза зид.</u></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		падеж	значење	Милош је дотрчао <u>до Ане.</u>			Њихова клупа је <u>уза зид.</u>			
	падеж	значење								
Милош је дотрчао <u>до Ане.</u>										
Њихова клупа је <u>уза зид.</u>										
<p>5. У следећој реченици подвуци речи са деклинацијом: У Драгановом џепу звецкао је новац, а цокуле су му ударале о асфалт.</p>										
<p>6. Одреди врсте независних реченица према говорној улози (комуникативној функцији) у следећим примерима: а) Нека те срећа прати целог живота! _____ б) Нека девојчица је нестала. _____ в) Нека неко одговори на то питање. _____</p>										
<p>7. У наведеној реченици подвуци све предлоге: Са пратњом одабраника, међу којима су се налазила и она два стара службеника који су већ пре њега били онде, оде цар до оне двојице варалица, што су сада запели ткати из све снаге.</p>										
<p>8. Одреди глаголске облике у следећој реченици: Мој отац му је скренуо пажњу на то, <u>рекавши</u>: „<u>Повуци</u> тај капут, <u>оштетићеш</u> ми точак!“</p> <p>је скренуо _____ рекавши _____ повуци _____ оштетићеш _____</p>										
<p>9. Разврстај следеће речи на творбену основу и суфикс: а) ГОРДОСТ _____ + _____ б) МЛЕЧАН _____ + _____</p>										

10. Повуци само оне заменице код којих се може учити асимилација и сажимање вокала: СВОГ, САВ, СВИМ, КОГ, МОМ, ОНОГ, ОВИМ, ТВОМ, ТИ	
11. Заокружи главне речи наведених синтагми: мајица без рукава, спортиста осредњих могућности, жустри кораци нашег детињства	
12. У следећем примеру подвуци придевску синтагму и прецизно одреди коју службу врши: Онда је наишао Милан, равнодушан према свему, сео покрај Ане, најбоље другарице у разреду. служба придевске синтагме: _____	
13. Подвуци предикат у следећој реченици и одговори коју врсту предиката запажаш: Сазнавши за такмичење из математике, почео је да вежба задатке. Овакав предикат назива се: а) именски б) прост глаголски в) сложен глаголски предикат	
14. Глаголски прилог садашњи глагола ИЗДАВАТИ гласи _____, а глаголски прилог прошли глагола ЗАМИСЛИТИ гласи _____.	
15. У следећој реченици подвуци све атрибуте: Мој брат од тетке позвао ме је и замолио ме да на његову рођенданску забаву понесем музичке уређаје, као и дискове Ђорђа Балашевића.	
16. Којој врсти речи припада подвучена реч у реченици? <u>Ала</u> је данас хладно! Врста речи: _____	
17. У примеру Рекли смо <u>ученицима</u> да се на <u>Златибору</u> чувају <u>сметова</u> прецизно одреди функцију (службу) подвучених речи: а) ученицима _____ б) на Златибору _____ в) сметова _____	
18. Одреди врсту генитива у примерима: а) књига моје сестре _____ б) много тешких питања _____	
19. Које стилске фигуре препознајеш у следећој реченици? Пред полазак на сва места дуж прозора седа златно сунце. а) епитет, метафора, персонификација б) поређење, градација, контраст в) хипербола, контраст, ономатопеја Заокружи слово испред тачног одговора.	
20. Правилно препиши следећу реченицу писаним словима: НИЈЕ НИ ПОМИСЛИО НА НАС У НОВОМЕ САДУ АКАМОЛИ ПОСЛО РАЗГЛЕДНИЦУ ИЗ ВЕЛИКЕ БРИТАНИЈЕ _____ _____	

Прегледао: _____

Укупан број поена: _____

ШКОЛСКО ТАКМИЧЕЊЕ ИЗ СРПСКОГ ЈЕЗИКА И ЈЕЗИЧКЕ КУЛТУРЕ, шк. 2011/2012.

РЕШЕЊА

VII РАЗРЕД

- број комуникативних реченица – 3; број предикатских реченица – 4
- инфинитивна основа: **дођ(-), плет(-), писа(-)**
презентска основа: **дође(-), плете(-), пише(-)**
- ШЕЋЕР, ГРОЖЋЕ, СНАГА, **НАОЧАРЕ**, **ЗАДУШНИЦЕ**, СЈАЈ, **ВРАТА**, ЗАДАТАК, **МАКАЗЕ**

4.

	падеж	значење
Милош је дотрчао до Ане.	генитив	место завршетка кретања
Њихова клупа је уза зид.	акузатив	место налажења

- У **Драгановом цепу** звецкао је **новац**, а **цокуле** су **му** ударале о **асфалт**.
- а) Нека те срећа прати целога живота! **жељна**
б) Нека девојчица је нестала. **обавештајна**
в) Нека неко одговори на то питање. **заповедна**
- Са** пратњом одабраника, **међу** којима су се налазила и она два стара службеника који су већ **пре** њега били онде, оде цар **до** оне двојице варалица, што су сада запели ткати **из** све снаге.
- је скренуо – **перфекат**; рекавши – **глаголски прилог прошли**
повуци – **императив**; оштетићеш – **футур први**
- а) ГОРДОСТ – **горд(-) + (-)ост**
б) МЛЕЧАН – **млек(-) + (-)ан**
- СВОГ**, САВ, СВИМ, **КОГ**, **МОМ**, ОНОГ, ОВИМ, **ТВОМ**, ТИ
- мајица** без рукава, **спортиста** осредњих могућности, жустри **кораци** нашег детињства
- Онда је наишао Милан, **равнодушан према свему**, сео покрај Ане, најбоље другарице у разреду.
служба придевске синтагме: **служба апозитива**
- Сазнавши за такмичење из математике, **почео је да вежба** задатке.
в) сложен глаголски предикат
- Глаголски прилог садашњи глагола ИЗДАВАТИ гласи **ИЗДАЈУЋИ**, а глаголски прилог прошли глагола ЗАМИСЛИТИ гласи **ЗАМИСЛИВШИ**.
- Мој** брат **од тетке** позвао ме је и замолио ме да на **његову рођенданску** забаву понесем **музичке** уређаје, као и дискове **Ђорђа Балашевића**.
- речца (партикула)
- а) ученицима – **неправи објекат** б) на Златибору – **прилошка одредба за место**
в) сметова – **неправи објекат**
- а) књига моје сестре – **присвојни (посесивни) генитив**
б) много тешких питања – **деони (партитивни) генитив**
- а) епитет, метафора, персонификација
- Није помислио на нас у Новоме Саду, а камоли послао разгледницу из Велике Британије.
НАПОМЕНА: Признају се само потпуно тачни одговори. Ученик може освојити највише 20 бодова.